

Til

20.02.2025

sftlpost@statsforvalteren.no

Innspill fra havbruksnæringen ang oppstartsmelding marin verneplan Froan-Sularevet

Viser til melding om oppstart av marint vern i Froan – Sularevet i Frøya kommune og forslag til utredningsprogram for konsekvensutredning.

For havbruksnæringen er det foreslåtte marine verneområde Froan-Sularevet, av stor fremtidig interesse. Det er allerede etablert havbruksaktivitet ved tre akvakulturlokaliteter innenfor det foreslåtte marine verneområde (Salatskjæra, Hallarøy V og Sørøyflesa), og flere lokaliteter ligger like i nærheten. Dagens teknologiutvikling gjør det mulig med matproduksjon fra havet ved eksponerte sjøarealer lengre ute fra kysten, og ute til havs. Tilgang på areal for matproduksjon fra havet, er en av de største begrensningene for videre utvikling av norsk havbruksnæring. Denne subsidiefrie næringen bidrar til betydelig verdiskaping for samfunnet, og er av stor betydning for kystsamfunn som Frøya.

I forslag til utredningsprogram er det for akvakultur tatt utgangspunkt i dagens tre etablerte matfiskanlegg, samt beskrevet at det pr i dag er ingen planer om ytterligere matfiskanlegg eller andre former for akvakultur. I utredningsprogrammet bør det inkluderes en bredere analyse av potensialet for fremtidig havbruksaktivitet i området, herunder ta høyde for hvilke muligheter det ligger i å ta i bruk ny havbruksteknologi. På bakgrunn av en slik analyse bør det vurderes hvilke konsekvenser et marint vern kan ha for samfunnet, dersom fremtidig havbruksaktivitet utelukkes i dette området.

I utredningsprogrammet er det foreløpig foreslått to alternativer til avgrensning av verneområdet. Ett alternativ inkluderer eksisterende verneområde Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, mens det andre alternativet ikke inkluderer det eksisterende verneområdet. Det beskrives at dette skal avklares som en del av verneprosessen. Vi vil be om at det i tillegg inkluderes flere alternativ til avgrensning, der ett kan være at en utelukker en sørlig del av det foreslåtte marine verneområdet, samt eksisterende areal som er tatt ut av Froan naturreservat. Dette vil utelukke eksisterende areal med havbrukslokalitet og areal med fremtidig størst potensial for matproduksjon, i et marint vern. Som et eksempel se vedlegg 1, og markert med gult. Ett annet alternativ kan være å vurdere ulike vernekategorier innenfor det marine verneområdet. Se vedlegg 1 og markert med blått og rødt. Bruk av ulike vernekategorier innenfor et marint verneområde ble beskrevet som en mulighet i Rådgivene utvalgt sin rapport fra 2004. Vedlegg 1 er som et eksempel på flere alternativ som bør inkluderes i videre prosess med utredning av marint verneområde Froan – Sularevet. For å komme frem til slike aktuelle alternativ, bør det inkluderes strømanalyser som vedlegg 2, der det viser et

eksempel på vannkontakt ut fra akvakulturlokalitetene som ligger innenfor, eller i rimelig nærhet til foreslått område for Marin verneplan:

Viser videre til prosess med Andfjorden marine verneområdet, der KU inkluderte 6 forskjellige arealavgrensninger, med analyser knyttet til verdisetting, påvirkning og konsekvens. I tilrådingen ble områder grenset ut, av hensyn til akvakultur. Tilsvarende avgrensning av opprinnelig foreslått marint verneområde, ble også gjennomført i prosessen med marint vern av Lopp havet der det ble beskrevet følgende i forskriftsbrevet fra etableringen i 2022: *Grensene for det foreslåtte verneområdet har gjennom verneprosessen vært søkt trukket slik at både eksisterende oppdrettslokaliteter og antatt mulige lokaliteter ikke ble omfattet av verneområdet. Verneforslaget som nå fremmes omfatter i det vesentlige meget eksponerte områder, som er lite egnet for akvakultur, slik at konsekvensene for akvakulturnæringen blir ytterligere redusert. For eventuell etablering av ny akvakultur innenfor verneområdet, tilrår Fylkesmannen at akvakultur er søknadspliktig etter verneforskriften. Søknadsplikt gjør det mulig for forvaltningsmyndigheten å gi vilkår, eksempelvis når det gjelder bruk av hydrogenperoksid, kitinhemmere, kobberimpregnering eller andre stoffer som kan påvirke bunnfaunaen rundt anleggene. Fylkesmannen anser at det ikke vil være mulig å angi felles akseptkriterier for akvakultur innenfor marine verneområder. Akseptkriteriene for akvakultur vil variere fra tiltak til tiltak ut i fra teknologi og omfang, og ut i fra verneformål og lokale resipientforhold. Hver enkelt sak må derfor avgjøres konkret og etter søknad.*

Området er foreslått som et av flere referanseområder i rapport fra Rådgivende utvalg for marin verneplan 30.juni 2004. På de 20 årene som har gått siden da, har det vært betydelig kunnskapsutvikling, teknologiutvikling og næringsutvikling. Hvordan det foreslåtte området Froan-Sularevet skal benyttes som referanseområde for marin verneplan for marine beskyttede områder i Norge, bør både oppdateres og konkretiseres i forhold til hvordan dette planlegges fulgt opp som et referanseområde. En slik oppdatering og konkretisering bør beskrive verneverdier innenfor området, og faktisk risiko for påvirkning. Det foreslåtte området bør videre ses i sammenheng med allerede etablerte referanseområder, som Loppahavet marine verneområde i Finnmark.

Foreslått marin verneplan Froan-Sularevet må vurderes ut ifra verneverdier, og muligheter for tilpasning til ulike næringer. I den videre prosessen blir det viktig å sikre at utformingen av vernebestemmelsene ikke legger utilbørlige begrensninger for utøvelsen av dagens næringsaktiviteter og innbyggernes bruk av området, samt sikre at det fortsatt skal være muligheter for videre fremtidsrettet nærings- og samfunnsutvikling i den berørte kommunen.

Foreslåtte marine verneområde Froan – Sularevet er av stor fremtidig interesse for havbruksnæringen, og Sjømat Norge vil foreslå at en representant fra regionlaget havbruk Midt inn i referansegruppen.

Vedlegg

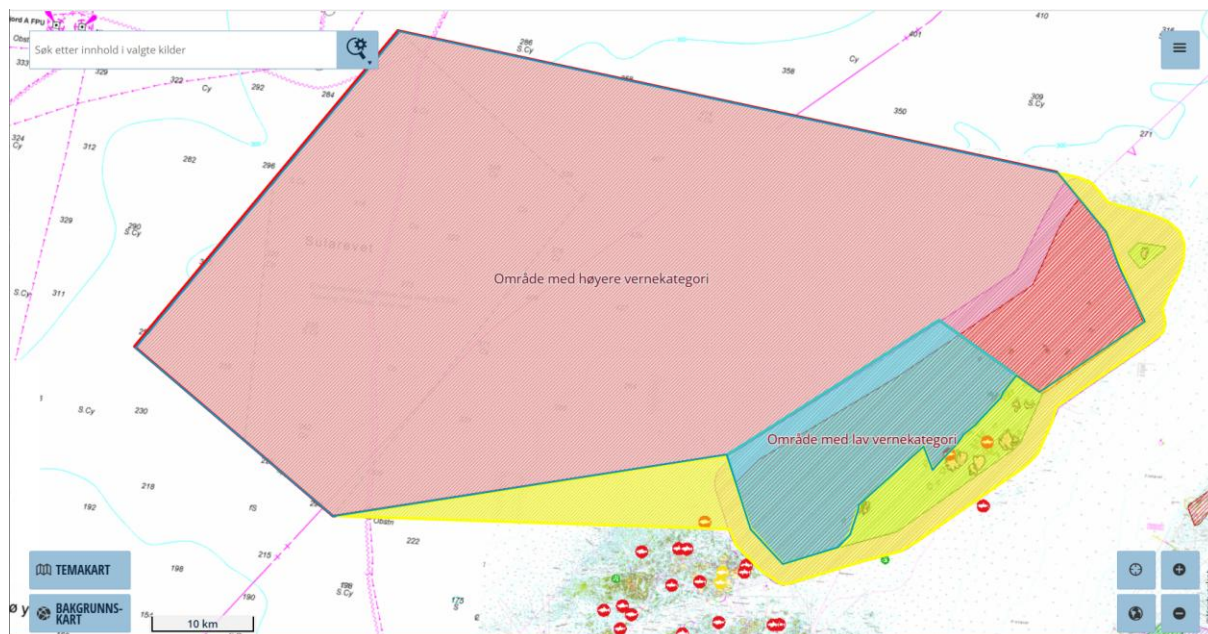
Mvh,

Randi Nygaard Grøntvedt

Regionsjef havbruk Midt Sjømat Norge

Vedlegg 1

Eksempel på flere alternativer til arealbegrensning, som bør inkluderes i videre utredningsprogram

- Røde områder: Område med høyere vernekategori
- Blå område: Område med lavere vernekategori
- Gule områder: Tas ut av Marin verneplan før verneplanarbeidet starter.

Vedlegg 2

Kart som viser vannkontakt fra akvakulturlokalitetene som ligger innenfor, eller i rimelig nærhet til foreslått område for Marin verneplan

